ECONOMICS

Paper II

अर्थशास्त्र

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions, each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

---

1. If X and Y are perfect substitutes and $P_X < P_Y$, then the Engel curve depicting the relationship between income and optimal choice of X would be :

   (A) Ray from the origin with slope $= P_X$

   (B) Ray from the origin with slope $= P_Y$

   (C) Negatively sloping with slope $= P_X$

   (D) Negatively sloping with slope $= P_Y$

1. जर X आणि Y या वस्तू एकमेकांना पूर्ण पर्यायी असतील आणि $P_X < P_Y$ असेल तर उत्पन्न आणि X वस्तूची इष्टतम निवड यातील संबंध दर्शवणारा एंजलचा वक्र हा⋯असा असेल.

   (A) P_X प्रवणतेची आरंभस्थानातून जाणारी रेषा

   (B) P_Y प्रवणतेची आरंभस्थानातून जाणारी रेषा

   (C) P_X प्रवणता असलेला ऋण उताराचा वक्र

   (D) P_Y प्रवणता असलेला ऋण उताराचा वक्र

---

2. Price elasticity of demand is :

(I) same at all points on linear demand curve

(II) different at different points in case of all non-linear demand curves

(A) I is correct but not II

(B) II is correct but not I

(C) Both I and II are correct

(D) Both I and II are wrong

3. Consider a point where straight line from the origin is tangent to the total cost curve. Which one of the following is *true* ?

(A) Marginal cost is minimum

(B) Average variable cost is minimum

(C) Average total cost is minimum

(D) Average fixed cost is minimum

4. If there are constant returns to scale, then the tangency points between the short run average cost curves and long run average cost curves are at :

(A) the falling portions of SACs

(B) the rising portions of SACs

(C) initially at falling portions and then at rising portions of SACs

(D) minimum points of SACs

2. मागणीची किंमत व लवचिकता ही :

(I) रेषीय मागणी वक्रावरील सर्व बिंदूपाशी समान असते

(II) सर्वच अरेषीय मागणीवक्रांवर प्रत्येक बिंदूपाशी भिन्न असते

(A) विधान I बरोबर परंतु II नाही

(B) विधान II बरोबर परंतु I नाही

(C) विधान I व II, दोन्ही बरोबर

(D) विधान I व II, दोन्ही चूक

3. आरंभस्थानापासून निघणारी सरळ रेषा एकूण खर्च वक्राला ज्या बिंदूपाशी स्पर्श करून जाते असा बिंदू लक्षात घ्या. या बिंदूपाशी खालीलपैकी कुठली गोष्ट **खरी** असते ?

(A) सीमान्त खर्च किमान असतो

(B) सरासरी बदलता खर्च किमान असतो

(C) सरासरी एकूण खर्च किमान असतो

(D) सरासरी स्थिर खर्च किमान असतो

4. उत्पादनात जर स्थिर अनुमाप प्रत्याय असतील तर अल्पकालीन सरासरी खर्च वक्र आणि दीर्घकालीन सरासरी खर्च वक्र यातील स्पर्श बिंदू हे :

(A) अल्पकालीन सरासरी खर्च वक्रांच्या उतरत्या भागात असतील

(B) अल्पकालीन सरासरी खर्च वक्रांच्या चढत्या भागात असतील

(C) सुरुवातीला अल्पकालीन खर्च वक्रांच्या उतरत्या भागात आणि नंतर चढत्या भागात असतील

(D) अल्पकालीन सरासरी खर्चाच्या किमान बिंदूत असतील

5. If monopolist faces unit elasticity demand curve, then :

(A) MR = MC in equilibrium

(B) MR < MC in equilibrium

(C) MR > MC in equilibrium

(D) MR < MC and equilibrium does not exist

6. In Cournot model of duopoly :

(I) Each firm maximizes profits

(II) Joint profits are maximum

(A) Statement I is correct but not II

(B) Statement II is correct but not I

(C) Both Statements I and II are correct

(D) Both Statements I and II are wrong

7. 'There is no ideal way to aggregate individual preferences into social preferences' is :

(A) Second Welfare Theorem

(B) Arrow's Impossibility Theorem

(C) Samuelson's Impossibility Theorem

(D) Walrasian Impossibility Theorem

5. जर मक्तेदाराला एकक लवचिकतेच्या मागणी वक्राला सामोरे जावे लागत असेळ तर :

(A) समतोलात सीमान्त प्राप्ती = सीमान्त खर्च असेल

(B) समतोलात सीमान्त प्राप्ती < सीमान्त खर्च असेल

(C) समतोलात सीमान्त प्राप्ती > सीमान्त खर्च असेल

(D) सीमान्त प्राप्ती < सीमान्त खर्च असेल आणि समतोल अस्तित्त्वात येणार नाही

6. कुर्नोच्या प्रतिमानात :

(I) प्रत्येक उद्योगसंस्थेला नफा महत्तम होतो

(II) संयुक्त नफाही महत्तम होतो

(A) विधान I बरोबर परंतु II नाही

(B) विधान II बरोबर परंतु I नाही

(C) विधान I आणि II दोन्ही बरोबर

(D) विधान I आणि II दोन्ही चूक

7. 'वैयक्तिक पसंतींचे सामाजिक पसंतीमधे एकत्रीकरण करण्याचा आदर्श मार्ग नसतो.' हा कोणता सिद्धान्त आहे ?

(A) द्वितीय कल्याण सिद्धान्त

(B) ॲरोचा अशक्यता सिद्धान्त

(C) सॅम्युअलसनचा अशक्यता सिद्धान्त

(D) वॉलराचा अशक्यता सिद्धान्त

8. According to classical approach an increase in the quantity of money will lead to :

(A) an increase in output

(B) an increase in employment

(C) an increase in prices

(D) an increase in velocity of money

9. In standard notation if C = 300 + 0.8 Y, I = 600,. G = 200, then a rise in I by 100, will cause income to go upto the level :

(A) 5,000

(B) 6,000

(C) 6,500

(D) 7,000

10. Hypothesis which states that with the reduction in income, consumption does not go down, is known an :

(A) Wealth effect

(B) Price effect

(C) Income effect

(D) Ratchet effect

8. सनातनवादी दृष्टीकोनानुसार पैशाच्या परिमाणात वाढ झाल्यास खालीलपैकी कोणता घटक वाढीस लागतो ?

(A) उत्पादन

(B) रोजगार

(C) किंमती

(D) पैशाचा चलनवेग

9. प्रमाणीकृत संज्ञावलीनुसार जर C = 300 + 0.8 Y, I = 600, G = 200 असे असल्यास I मध्ये 100 ने वाढ झाल्यास उत्पन्नातील वाढीचा स्तर खालीलपैकी कोणता राहील ?

(A) 5,000

(B) 6,000

(C) 6,500

(D) 7,000

10. उत्पन्नात घट झाल्यास उपभोग कमी होत नाही या परिकल्पनेला खालीलपैकी कोणता परिणाम म्हणतात ?

(A) संपत्ती परिणाम

(B) किंमत परिणाम

(C) उत्पन्न परिणाम

(D) अनिवर्ति परिणाम

11. With the expectations that the bond price will fall in future, people will hold :

(A) Less amount of money

(B) More amount of money

(C) Same amount of money

(D) Money-independent of bond price

11. भविष्यकाळात बंधपत्राच्या किंमतीत घट होईल अशी अपेक्षा वर्तविण्यास आल्यास लोक :

(A) कमी पैसा वाळगतील

(B) जास्तीचा पैसा वाळगतील

(C) पूर्वी बाळगत होते तेव्हढाच वाळगतील

(D) पैसा बाळगण्याचा संबंध बंधपत्राशी जोडणार नाहीत

12. If the money supply (M) = 4,000 and the money multiplier = 4, then the value of high powered money will be :

(A) 500

(B) 1,000

(C) 1,500

(D) 2,000

12. जर पैशाचा पुरवठा (M) = 4,000 आणि पैशाचा गुणक = 4 असेल तर जननक्षम पैशाचे मूल्य खालीलपैकी कोणते होईल ?

(A) 500

(B) 1,000

(C) 1,500

(D) 2,000

13. Business cycle occurs in Samuelson's model depending on :

(A) only value of multiplier

(B) only value of accelerator

(C) both the values of multiplier and accelerator

(D) irrespective of values of multiplier and accelerator

13. सॅम्युलसनच्या प्रतिमानात व्यापारचक्राचे उद्भवणे खालीलपैकी कशावर अवलंबून असते ?

(A) फक्त गुणकाच्या मूल्यावर

(B) फक्त त्वरकाच्या मूल्यावर

(C) गुणक आणि त्वरक या दोन्हीच्या मूल्यावर

(D) गुणक आणि त्वरकाच्या मूल्यांशी संबंधित नाही

14. Expansionary monetary policy becomes ineffective when the equilibrium occurs in this portion of the LM curve :

(A) Horizontal

(B) Vertical

(C) Falling

(D) Rising

15. As per the Singer-Prebisch thesis, international terms of trade can become adverse for developing countries exporting primary products due to :

(A) High income elasticities of demand for primary products

(B) Development of synthetic substitutes for primary products

(C) Competitive markets for synthetic goods

(D) Higher level of human capital development

14. विस्तारी मौद्रिक धोरण अपरिणामकारक होते जेव्हा समतोल LM वक्राच्या या भागात होतो :

(A) क्षितिजसमांतर

(B) क्षितिजलंब

(C) घटत्या

(D) चढत्या

15. सिंगर-प्रेबिश प्रमेयानुसार, प्राथमिक उत्पादने निर्यात करणाऱ्या विकसनशील देशांसाठी आंतरराष्ट्रीय व्यापार शर्ती कशामुळे प्रतिकूल होऊ शकतात ?

(A) प्राथमिक वस्तूंसाठीच्या मागणीची उच्च उत्पन्न लवचिकता

(B) प्राथमिक वस्तूंच्या ऐवजी कृत्रिम पर्यायांचा विकास

(C) कृत्रिम वस्तूंसाठी स्पर्धायुक्त बाजारपेठा

(D) मानवी भांडवल विकासाची उच्च पातळी

16. Income is transferred from some households below the poverty line to those just above the line. In this context which of the following statements is *true* ?

    (A) The head count ratio increases, but not the poverty gap ratio

    (B) The poverty gap ratio increases, but not the head count ratio

    (C) Both the head count and the poverty gap ratios increase

    (D) Neither the head count nor the poverty gap ratio increases

17. The socialist model employed for capital accumulation in the erstwhile Soviet Union involved movement of terms of trade against :

    (A) The agricultural sector

    (B) The industrial sector

    (C) The foreign sector

    (D) The services sector

16. दारिद्र्य रेषेच्या खाली असलेल्या काही कुटुंबाकडून रेषेच्या जेम तेम वर असलेल्या कुटुंबांकडे उत्पन्नाचे हस्तांतरण होते. या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान **खरे** आहे ?

    (A) व्यक्ति संख्येच्या गुणोत्तरात वाढ होते परंतु दारिद्र्य तफावत गुणोत्तरात वाढ होत नाही

    (B) दारिद्र्य तफावत गुणोत्तर वाढते परंतु व्यक्ती संख्येच्या गुणोत्तरात वाढ होत नाही

    (C) व्यक्ति संख्येचे गुणोत्तर आणि दारिद्र्य तफावत गुणोत्तर या दोन्हीत वाढ होते

    (D) व्यक्ति संख्येचे गुणोत्तर तसेच दारिद्र्य तफावतीचे गुणोत्तर या दोन्ही मध्ये वाढ होत नाही

17. पूर्वीच्या सोव्हिएट संघात भांडवल संग्रहणासाठी वापरलेल्या समाजवादी प्रतिमानानुसार, व्यापार शर्ती कोणत्या क्षेत्रासाठी प्रतिकूल होणे अभिप्रेत होते ?

    (A) कृषी क्षेत्र

    (B) औद्योगिक क्षेत्र

    (C) विदेशी क्षेत्र

    (D) सेवा क्षेत्र

18. The maximization of the rate of creation of investible surplus criterion of Galenson and Leibenstein involves :

(A) Maximization of real national income in the current period

(B) Maximization of per capita real income in the current period

(C) Maximization of real national income at a future point of time

(D) Maximization of per capita income at a future point of time

19. A Ricardian economy enters the stationary state due to :

(A) Constant long run wage rate

(B) Falling share of rent in total output

(C) Rising rate of profit

(D) Falling population growth

18. गुंतवणूक–योग्य वाढावा दराच्या महत्तमीकरणाच्या गॅलेनसन व लाईबनस्टाईन यांच्या निकषात खालीलपैकी कोणते अभिप्रेत आहे ?

(A) चालूकाळात वास्तव राष्ट्रीय उत्पन्नाचे महत्तमीकरण

(B) चालूकाळात दरडोई वास्तव उत्पन्नाचे महत्तमीकरण

(C) भविष्यकाळात वास्तव राष्ट्रीय उत्पन्नाचे महत्तमीकरण

(D) भविष्यकाळात दरडोई उत्पन्नाचे महत्तमीकरण

19. रिकार्डो प्रणीत अर्थव्यवस्था कशामुळे स्थिर अवस्थेत प्रवेश करते ?

(A) स्थिर दीर्घकालीन वेतन दर

(B) एकूण उत्पादनात खंडाचा घटता वाटा

(C) नफ्याचा वाढत दर

(D) घटणारी लोकसंख्या वृद्धी

20. The two gaps referred to in a Chenery and Strout kind of model are :

(A) Technology and saving gaps

(B) Technology and trade gaps

(C) Savings and trade gaps

(D) Savings and output gaps

21. The correlation coefficient between ranks of countries by per capita income and ranks by human development index is :

(A) Below 0.1

(B) Around 0.33

(C) Around 0.66

(D) More than 0.7

22. Grants in aid under Article 275 are affected through :

(A) Planning Commission

(B) Sarkaria Commission

(C) Finance Commission

(D) Election Commission

20. चेनरी आणि स्ट्राउट प्रकारच्या प्रतिमानात उल्लेख केलेल्या दोन तफावती कोणत्या ?

(A) तंत्रज्ञान व बचत तफावती

(B) तंत्रज्ञान व व्यापार तफावती

(C) बचत व व्यापार तफावती

(D) बचत व उत्पादन तफावती

21. दरडोई उत्पन्नानुसार देशांचे क्रम आणि मानव विकास निर्देशांकानुसार देशांचे क्रम यांच्यातील सहसंबंध गुणांक खालीलपैकी कोणता आहे ?

(A) 0.1 पेक्षा कमी

(B) 0.33 च्या जवळपास

(C) 0.66 च्या जवळपास

(D) 0.7 पेक्षा जास्त

22. राज्यघटनेच्या 275 कलमान्वये कोणत्या आयोगा मार्फत सहायक अनुदानाचे वाटप करण्यात येते ?

(A) योजना आयोग

(B) सरकारीया आयोग

(C) वित्त आयोग

(D) निवडणूक आयोग

23. The ratio of own revenue receipts of a state to its total revenue expenditure is referred to as :

(A) Tax efforts

(B) Fiscal discipline

(C) Fiscal adjustment

(D) Fiscal capacity distance

24. The criteria used for devolution of proceeds from central taxes by 13th Finance Commission to foster fiscal efficiency among the states is :

(A) Fiscal capacity distance

(B) Tax efforts

(C) Fiscal discipline

(D) Infrastructure distance

25. The service exempted from service tax is :

(A) Transport of coastal goods

(B) Transport of goods by Air Services

(C) Transport of goods by Rail Services

(D) Service provided by electricity exchanges

23. राज्याच्या स्वत:च्या महसूली मिळकतीचे त्याच्या एकूण महसूली खर्चाशी प्रमाण यास काय संबोधले जाते ?

(A) कर-वसूली प्रयत्न

(B) राजकोषीय शिस्त

(C) राजकोषीय समायोजन

(D) राजकोषीय क्षमता अंतर

24. 13व्या वित्त आयोगाने राज्यांची राजकोषीय कार्यक्षमता वाढविण्याच्या हेतूने केंद्रीय महसूलाच्या हिश्याचे वाटप करण्यासाठी कोणत्या निकषाचा उपयोग केला ?

(A) राजकोषीय क्षमता अंतर

(B) कर वसूली प्रयत्न

(C) राजकोषीय शिस्त

(D) आधारभूत संरचनेतील अंतर

25. सेवा कराच्या कक्षेतून कोणती सेवा वगळली जाते ?

(A) समुद्रकिनाऱ्यावरून होणारी मालवाहतूक

(B) विमानाद्वारे होणारी मालवाहतूक

(C) रेल्वेद्वारे होणारी मालवाहतूक

(D) विद्युत विनिमय केंद्राद्वारे उपलब्ध केलेल्या सेवा

26. In which economic activity the Government plays key role ?
    (A) Creation of monopoly power
    (B) Provision of public goods
    (C) Provision of impure public goods
    (D) Destabilize the economy

27. Which one of the following fiscal measures bring fiscal stability in the economy ?
    (A) Reduction in non-plan revenue expenditure
    (B) Increments of grants to states
    (C) Increase in public borrowing
    (D) Reduction in capital expenditure

28. The ultimate aim of the Medium Term Fiscal Reforms is to :
    (A) Bring down debt to sustainable level
    (B) Increase fiscal deficit
    (C) Reduce current account deficit
    (D) Reduce subsidies

26. शासन कोणत्या आर्थिक व्यवहारात महत्वाची भूमिका बजावते ?
    (A) मक्तेदारी शक्तीच्या निर्मितीत
    (B) सार्वजनिक वस्तूंची तरतूद करण्यात
    (C) अशुद्ध सार्वजनिक वस्तूंची तरतूद करण्यात
    (D) अर्थव्यवस्थेचे अस्थिरिकरण करण्यात

27. खालीलपैकी कोणते राजकोषीय उपाय अर्थव्यवस्थेत राजकोषीय स्थिरता निर्माण करतात ?
    (A) योजनेतर महसुली खर्चात घट
    (B) राज्यांच्या अनुदानात वाढ
    (C) सार्वजनिक कर्जात वाढ
    (D) भांडवली खर्चात घट

28. मध्यावधी राजकोषीय सुधारणांचा अंतिम हेतू कोणता ?
    (A) कर्ज चिरस्थायी पातळी पर्यंत घटविणे
    (B) राजकोषीय तुटीत वाढ करणे
    (C) चालू खात्यावरील तूट कमी करणे
    (D) अर्थसहाय्य कमी करणे

29. Eurocurrency is :

(A) Commercial bank deposits in a nation denominated in a foreign currency

(B) Currency used by the European Union

(C) Currency used by the European Union to give loans to the other countries

(D) Commercial bank deposits in the US

30. Special Drawing Rights have been created by :

(A) Asian Development Bank (ADB)

(B) International Bank of Reconstruction and Development (World Bank)

(C) UNCTAD

(D) International Monetary Fund (IMF)

31. The Gold Standard was operating from :

(A) About 1880 to 1914

(B) About 1850 to 1915

(C) About 1900 to 1929

(D) About 1900 to 1945

29. युरोचलनाचा अर्थ काय आहे ?

(A) एखाद्या देशातील वाणिज्य बँकेतील ठेवी ज्या विदेशी चलनात आहेत

(B) युरोपीय संघाने वापरलेले चलन

(C) इतर देशांना कर्ज देण्यासाठी युरोपीय संघाने वापरलेले चलन

(D) अमेरिकेतील वाणिज्य बँकेतील ठेवी

30. विशेष आहरण अधिकार (SDR) कोणी निर्माण केले ?

(A) आशियाई विकास बँक (ADB)

(B) जागतिक बँक (IBRD)

(C) संयुक्त राष्ट्र संघाची व्यापार व विकास परिषद् (UNCTAD)

(D) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी (IMF)

31. सुवर्ण परिमाण कोणत्या कालात कार्यरत होते ?

(A) 1880 ते 1914 च्या सुमारास

(B) 1850 ते 1915 च्या सुमारास

(C) 1900 ते 1929 च्या सुमारास

(D) 1900 ते 1945 च्या सुमारास

32. Import substitution Industrialization is :

(A) Encouraging Imports of manufactured goods

(B) Replacement of imports of industrial goods with domestically produced goods

(C) Replacement of Exports with Imports

(D) Encouraging Imports of essential goods

33. The concept of Immiserising growth was postulated by :

(A) Jagadish Bhagawati

(B) Avinash Dixit

(C) Paul Krugman

(D) Meltzer

34. Optimum tariff is :

(A) Tariff that increases the exports

(B) Tariff that decreases the exports

(C) Tariff that helps to improve the country's balance of payments

(D) The rate of tariff that maximises the benefit resulting from improvement in the country's terms of trade against the negative effect resulting from reduction in the volume of trade

32. आयात पर्यायीकरण औद्योगीकरण म्हणजे काय ?

(A) यंत्रनिर्मित मालाच्या आयातीला प्रोत्साहन देणे

(B) औद्योगिक वस्तूंच्या आयातीच्या जागेवर स्वदेशी उत्पादनाच्या वस्तू आणणे

(C) निर्यातीच्या जागेवर आयात आणणे

(D) अत्यावश्यक वस्तूंच्या आयातीला प्रोत्साहन देणे

33. दारिद्र्यकारी अभिवृद्धीची संकल्पना कोणी प्रस्तुत केली ?

(A) जगदीश भगवती

(B) अविनाश दीक्षित

(C) पॉल क्रुगमन

(D) मेल्ट्झर

34. पर्याप्त प्रशुल्क म्हणजे काय ?

(A) निर्यात वाढविणारे प्रशुल्क

(B) निर्यात कमी करणारे प्रशुल्क

(C) देशाचा व्यवहारतोल सुधारण्यास मदत करणारे प्रशुल्क

(D) प्रशुल्क दर जो देशाच्या व्यापार शर्तीत होणाऱ्या सुधारणेमुळे मिळणाऱ्या लाभाचे व्यापाराच्या आकारात होणाऱ्या घटीमुळे घडणाऱ्या ऋण परिणामाच्या तुलनेत महत्तमीकरण करतो

35. An example of Customs Union is :

(A) SAARC

(B) EU

(C) NATO

(D) Both SAARC and NATO

36. Which of the following statements about WTO is *not* true ?

(1) It seeks to make international trade free by establishing predictable and transparent ground rules

(2) It promotes capital flow from developed countries to developing countries

(3) It provides mechanism for trade negotiations

(4) It works as a nodal agency for settlement of trade disputes

(A) Statement 2

(B) Statement 4

(C) Statement 1

(D) Statement 3

37. The Generalized System of Preferences (1971) was introduced under the aegis of :

(A) IMF

(B) IBRD

(C) UNCTAD

(D) WTO

35. पुढीलपैकी कोणते व्यापारमुक्त संघाचे उदाहरण आहे ?

(A) दक्षिण आशियाई प्रादेशिक सहकार संघटना (SAARC)

(B) युरोपीय संघ (EU)

(C) उत्तर अटलांटिक करार संघटना (NATO)

(D) SAARC आणि NATO दोन्ही

36. जागतिक व्यापार संघटनेच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणते विधान खरे **नाही** ?

(1) पूर्वकथनात्मक व पारदर्शी असे मूलभूत नियम बनवून त्याद्वारे आंतरराष्ट्रीय व्यापार खुला करण्याचे प्रयत्न संघटना करते

(2) विकसित देशांकडून भांडवलाचा ओघ विकसनशील देशांकडे यावा म्हणून ती प्रयत्नशील आहे

(3) व्यापाराबाबत वाटाघाटी करण्यासाठी तो यंत्रणा उभी करते

(4) व्यापारातील विवाद मिटावेत म्हणून ती संघटना एक सुसूत्रकारी संस्था म्हणून काय करते

(A) विधान 2

(B) विधान 4

(C) विधान 1

(D) विधान 3

37. प्राधान्याची सर्वसाधारण पद्धत (1971) .... कोणाच्या पुढाकाराने सुरू झाली ?

(A) IMF

(B) IBRD

(C) UNCTAD

(D) WTO

38. **Statement I :** Compared to the 12th Finance Commission, the 13th Finance Commission has recommended about 80% higher amount towards grants-in-aid transfers.

Statement II : As compared to the 12th Finance Commission, the percentage share of grants-in-aid transfers recommended by 13th Finance Commission has fallen

(A) Both the statements are incorrect

(B) Statement I is correct but the statement II is incorrect

(C) Statement I is incorrect but the statement II is correct

(D) Both the statements are correct

38. **विधान I :** बाराव्या वित्त आयोगाच्या तुलनेने तेराव्या वित्त आयोगाने सहाय्यक अनुदानांच्या रकमांच्या हस्तांतरणात सुमारे 80% ची वाढ सुचवली आहे.

विधान II : बाराव्या वित्त आयोगाच्या तुलनेने तेराव्या आयोगाच्या शिफारशीनुसार सहाय्यक अनुदानांच्या टक्केवारी वाट्यामध्ये घट झाली आहे

(A) वरील दोन्ही विधाने चूक आहेत

(B) वरीलपैकी विधान I बरोबर असून विधान II चूक आहे

(C) वरीलपैकी विधान I चूक असून विधान II बरोबर आहे

(D) वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहेत

39. In respect of Fiscal Responsibility and Budget Management Act, the following statements are made :

(1) It lays down limits for revenue deficit and fiscal deficit as a percentage of GDP.

(2) It is applicable to central as well as State Governments.

(3) It does not permit the Central Government to give guarantee to loans raised by PSUs and State Governments beyond 0.5% of GDP.

(4) It recommends an upper limit for the liabilities of the Government.

Which of these statements are *true* ?

(A) (1) and (2) only

(B) (1), (3) and (4)

(C) (2), (3) and (4)

(D) (3) and (4) only

40. How much percentage share of states is recommended by 13th Finance Commission on the basis of population criterion ?

(A) 20%

(B) 22.5%

(C) 25%

(D) 10%

39. वित्तीय जवाबदारी व अंदाजपत्रक व्यवस्थापन कायद्या संदर्भात पुढील विधाने केली जातात :

(1) स्थूल देशान्तर्गत उत्पादनाच्या किती टक्के महसुली तूट व वित्तीय तूट असावी याची मर्यादा या कायद्याने घातली जाते

(2) हा कायदा केंद्र सरकार व राज्य सरकारे यांना लागू आहे.

(3) सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम व राज्य सरकारे यांनी उभारलेल्या कर्जांची केंद्र सरकारने द्यायची हमी स्थूल राष्ट्रीय उत्पादनाच्या 0.5% पेक्षा जास्त जाऊ देण्यास परवानगी देत नाही

(4) सरकारची एकूण देणी किती असावीत यावर हा कायदा कमाल मर्यादा घालतो.

वरीलपैकी कोणती विधाने खरी आहेत ?

(A) विधान (1) व (2)

(B) विधान (1), (3) व (4)

(C) विधान (2), (3) व (4)

(D) विधान (3) व (4)

40. 13व्या वित्त आयोगाने लोकसंख्या निकषा आधारे किती टक्के हिस्सा राज्याना वाटप करण्याचे सूचविले ?

(A) 20 टक्के

(B) 22.5 टक्के

(C) 25 टक्के

(D) 10 टक्के

41. Pertaining to National Agricultural Policy 2000 which of the following statements are *true* ?

(1) It aims at promoting sustainable agriculture.

(2) It emphasizes the development of animal husbandry, poultry, dairying and aquaculture.

(3) It recommends the imposition of tax on farm incomes.

(4) It recognises women's rights in land

(A) (1) and (2)

(B) (1), (3) and (4)

(C) (1) and (4)

(D) (1), (2) and (4)

42. A company is classified as 'sick' when the accumulated loss at the end of any financial year leads to how much percentage erosion of its networks :

(A) 25%

(B) 75%

(C) 50%

(D) 51%

41. राष्ट्रीय कृषी धोरण 2000 अनुसार खालीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) चिरस्थायी शेती प्रवर्तित व्हावी असे त्यामागे उद्दिष्ट आहे.

(2) त्यात पशुधन विकास, कुक्कुटपालन, दुग्धविकास व मातीविना शेती यावर भर आहे.

(3) त्यात शेतीतील उत्पन्नावर कर वसवण्याची शिफारस आहे

(4) जमिनीवर स्त्रियांचाही हक्क असल्याचे त्यात म्हटले आहे

(A) विधान (1) व (2)

(B) विधान (1), (3) व (4)

(C) विधान (1) व (4)

(D) विधान (1), (2) व (4)

42. जर वित्तीय वर्षाच्या शेवटी एखाद्या कंपनीच्या संचित तोट्यामुळे कंपनीच्या नक्त मत्ते मध्ये किती टक्क्यांची घसरण झाली असेल, तर ती कंपनी आजारी म्हणून समजली जाते :

(A) 25 टक्के

(B) 75 टक्के

(C) 50 टक्के

(D) 51 टक्के

43. If X_1 and X_2 are means of two samples having size N_1 and N_2 respectively, the combined mean of the two samples will be given by ....

(A) $(X_1 + X_2)/2$

(B) $(X_1 + X_2)/(N_1 + N_2)$

(C) $(N_1X_1 + N_2X_2)/(N_1 + N_2)$

(D) $(X_1 + X_2)/N$

44. Sum of deviations of a variable from its mean is always :

(A) positive

(B) negative

(C) one

(D) zero

45. In binomial distribution if N = 100 and p = 0.5, then the mean of the distribution will be :

(A) zero

(B) one

(C) 50

(D) 100

43. N_1 आणि N_2 आकार असलेल्या दोन नमुन्यांची माध्ये X_1 आणि X_2 असल्यास, या दोन नमुन्यांचे एकत्रित माध्ये काय असेल :

(A) $(X_1 + X_2)/2$

(B) $(X_1 + X_2)/(N_1 + N_2)$

(C) $(N_1X_1 + N_2X_2)/(N_1 + N_2)$

(D) $(X_1 + X_2)/N$

44. एखाद्या चलाच्या माध्यापासूनच्या त्याच्या विचरणांची बेरीज नेहमीच :

(A) धन असते

(B) ऋण असते

(C) एक असते

(D) शून्य असते

45. द्विपदी वितरणामध्ये जर N = 100 आणि p = 0.5, तर वितरणाचे माध्य काय असेल ?

(A) शून्य

(B) एक

(C) 50

(D) 100